

Dag onderneming, hallo blauwe enveloppe

Zelfs wanneer u uw onderneming hebt verkocht, ontkomt u niet aan de blauwe enveloppe. De belastingdienst kijkt mee bij verkoop van de onderneming.

Waar het op neer komt is het simpele feit dat wanneer u de onderneming verkoopt, u waarschijnlijk winst heeft gemaakt. Deze winst heet stakingswinst. Hiervan mag u een gedeelte gaan afdragen aan de Nederlandse maatschappij.

Niettemin is het raadzaam om, voordat de verkoop van de onderneming daadwerkelijk plaatsvindt, u te laten informeren over uw fiscale positie. Dan kunt u bij het vormgeven van de transactie de meest fiscaal- vriendelijke uitkomst uitonderhandelen. De koper doet dat namelijk ook.

Er zijn twee types ondernemingen:

- a) ib-ondernemingen die eigendom zijn van één of meerdere natuurlijke personen zoals de eenmanszaak, de vof en de maatschap, en
- b) vpb-ondernemingen die een rechtspersoon zijn zoals de bv en de nv.

De ib-onderneming

Bij de ib-ondernemer wordt de stakingswinst gezien als inkomen. U zult dan over deze stakingswinst inkomstenbelasting moeten afdragen. Dit kan oplopen tot 52%. De stakingswinst bestaat meestal uit goodwill + stille reserve + vrijvallende fiscale reserves + desinvesteringbijtelling.

De verkoper kan gebruikmaken van een eenmalige stakingsaftrek van € 3.630. Uitstel van belastingbetaling kan door de stakingswinst af te storten in een lijfrentepolis bij een erkende verzekeraar. De maximale hoogte is o.a. afhankelijk van de leeftijd van de ondernemer. Een andere mogelijkheid is gebruik te maken van de 'doorschuiffaciliteit'.

Daarbij gaat de koper verder met de boekwaarde van de onderneming. Goodwill en stille reserves kunnen dan door de koper niet worden afgeschreven. U hoeft dan niet af te rekenen over deze winst. Om gebruik te maken van de doorschuiffaciliteit moet u voldoen aan een aantal criteria waarbij de belangrijkste is dat de overnemer al 3 jaar verbonden is aan de onderneming.

De vpb-onderneming

Wanneer de aandelen van de onderneming worden verkocht (aandelentransactie) gaan alle rechten en plichten over naar de koper (inclusief de balans). De aandeelhouder moet dan 25% (box 2) belasting betalen over de winst die hij heeft gemaakt. U heeft de bv destijds waarschijnlijk voor € 18.000 gekocht dus reken maar uit uw winst. Betaling van belasting kan worden uitgesteld door een holding-werkmaatschappij-constructie. Zolang de opbrengst uit verkoop van de werkmaatschappij in de holding blijft hoeft er geen belasting worden betaald.

U kunt ook kiezen voor een activa-passiva-transactie waarbij u de activa van de onderneming verkoopt en niet de aandelen. De koper kan dan gaan afschrijven op zijn investering. De bv blijft dan bij de verkoper. De bv moet dan over de boekwinst en de ontvangen goodwill vpb betalen.

Waar moet u bij de transactie concreet rekening mee houden:

De voorbereiding:

Indien u een ib-ondernemer bent of als privépersoon aandeelhouder bent in een bv, dan kan het verstandig zijn om, wanneer u een hoge verkoopwinst verwacht, de juridische structuur van uw onderneming te veranderen in een holding-bv en werkmaatschappij-bv. U dient wel rekening te houden met een voortzettingeis van de nieuwe structuur van 3 jaar.

Het type transactie:

Wanneer u als ib-ondernemer gebruik gaat maken van de doorschuiffaciliteit, dan zult u minder ontvangen voor uw onderneming. De koper kan namelijk niet afschrijven over de goodwill en zal daarvoor een zogenaamde belastinglatentie willen claimen. Deze belastinglatentie is onderhandelbaar. Daartegenover staat dat u niet hoeft af te rekenen met de belastingdienst.

Bij verkoop van een bv kunt u kiezen voor een activa-passiva-transactie

Voor de koper is dit meestal gunstig. Hij neemt dan niet de risico's uit het verleden over en kan dan gaan afschrijven over de goodwill en de stille reserves. Voor deze voordelen kunt u een hogere koopsom bedingen en hoeft u minder garanties te geven. U wilt tenslotte gecompenseerd worden voor de vpb die u zult gaan betalen. Kiest u voor een aandelentransactie dan zal de koper juist een lagere koopsom bedingen. De keuze voor het type transactie is echter niet alleen fiscaal gedreven maar heeft ook nog andere, juridische, consequenties die per situatie beoordeelt moeten worden.

Ook moet u rekening houden met het verschil in de afschrijvingsregimes van activa en goodwill. Activa worden over vijf jaar afgeschreven, goodwill doet daar 10 jaar over. Het kan voor een koper aantrekkelijker zijn om, mits reëel, een hogere waarde aan de activa toe te kennen en de prijs voor de goodwill te verlagen.

Wanneer u tot overeenstemming bent gekomen met de koper, is het raadzaam om de transactie nogmaals fiscaal door te laten rekenen. Daarvoor neemt u in de intentieverklaring een artikel op waarin partijen afspreken om elkaar, binnen de grenzen van de wet, te ondersteunen bij het fiscaal optimaliseren van de transactie.

Tenslotte zijn er nog twee valkuilen.

1) Bij overdracht binnen de familie heeft de verkoper de neiging om de koper (een familielid) te bevoordelen door een lage koopsom af te spreken. De fiscus zal mogelijk zelf ook de onderneming waarderen. Wanneer blijkt dat de koopsom te laag is, krijgt de verkoper alsnog een aanslag.

2) Artikel 31: Dit artikel stelt dat bij overgang van het geheel of een gedeelte van een gemeenschap van goederen (de onderneming) geen btw verschuldigd is. Dit artikel is dwingend. Dus bij de verkoop van een onderneming mag geen btw berekend worden op straffe van fikse boetes en naheffingen. Echter, soms is het niet helemaal duidelijk of er nu wel of geen onderneming wordt verkocht. Bij de verkoop van een gedeelte van een administratieportefeuille bleek dit artikel niet van toepassing omdat de verkoper onder zijn eigen naam met de resterende klanten door ging. Bij twijfel altijd voorleggen aan de inspecteur en contractueel vastleggen dat mocht dit artikel toch niet van toepassing blijken te zijn, partijen de btw alsnog met elkaar zullen verrekenen.

Voor vragen of reacties over dit onderwerp kunt u contact opnemen via de e-mail: info@croonmagendans.nl of per telefoon op 026- 3547887